Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНСИЭЛИ

Намылгыны хаһыата • 1935 сыл алтынныы күнүгэр хорутуоланыта

2003 с.
Атырдьах ыйын
9
күнэ
субуота
№ 96
(9258)

ОТТООҺУН ТЭТИМЭ

Атырдьах ыйын 5 күнүгэр улууска 18 нэһилиэккэ 1616 звено, ол иһигэр 19 механизированнай, 49 механизация анардаах, 263 көлө-илии, 996 илии звеноларыгар 5555 киһи күөх уйгуну сомсоллор. Ходуһаларга 458 трактор үлэлиир. 14284 гектардаах ходуһа охсулунна. Туһааннаах сыллааҕы сорудах 40,8 бырыһыан толоруллан, 14270 тонна от бэлэмнэннэ. Быйылгы график 78,4 бырыһыан ситиһилиннэ. Хамаҕатта - 1600, Үөдэй - 1550, Модут - 1356 тонна оту кэбиһэн инники иһэллэр. Таастаах - 135, Искра - 220, Арбын - 325 тонна оттоннулар.

Бэйэ информ.

ДЬОКУУСКАЙ СОНУННАРА

Республика радиотыгар биллэрбиттэринэн, Дьокуускайга Москва күннэригэр Юрий Лужков кэлбэт буолбут, ол оннугар вице-мэр Шанцев кэлэр үһү. Биһиги улууспутугар ырыаһыт Алексей Глызин тахсыа диэбиттэрэ, ол оннугар композитор Г. Гладков атырдьах ыйын 10 күнүгэр кэлэн ыалдьыттыаҕа. Композитор педколледжка, музейга сылдьыаҕа, эбиэттэн киэһэ 14 ч. А. Шестаков аатынан культура киинигэр общественноһы кытта көрсүөҕэ уонна авторскай концерт буолуоҕа, онно киирии босхо диэн культура управлениетыттан биллэрдилэр. Г. Гладков үгүс биллэр ырыалардаах, элбэх киинэлэргэ музыкаларын суруйбута.

Бэйэ информ.

Улуус баһылыгын мунньаҕыттан бэлиэтээһиннэр

Айылҕа харыстабылын инспекцията ааспыт субуоталаах баскыһыанньаҕа Таастааххa тахсан рейдэлээтэ. Кус көҥүлүн иннинэ элбэх киһи маассабайдык сааланан түбэстилэр. Хатырыкка, Модукка, Граф Биэрэгэр көҥүлэ суох балыктаабыт дьон тутулуннулар уонна ыстарааптаннылар.

ХХХ

Ойуур баһаара үс сиргэ баара биллэр. Түбэҕэ Культура таһыгар 25 гектардаах ойуур умайар. Онно трактор суох буолан үлэ бытаарда. 2 Хомустааххa Уус-Алдан улууһун Далы диэн сиригэр (2 Хомустаахтан 20 км) 50 гектарга ойуур умайар. Онно 18 парашютист уоту умуруораллар. Кинилэргэ 2 Хомустаах нэһилиэнньэтэ көмөҥ оҥоруохтаах. Маймаҕа, Хатырык нэһилиэктэригэр Бардыалаах, Хоҥкума уотугар нэһилиэктэр олохтоох дьаһалталара суолта биэрбэккэ уоту умуруорар үлэни саҕалыы иликтэр. Хатырыкка уокка үлэлиэххэ айылаах тракторлардара суох. Мантан күһүн ойуур уотун умуруоруурга 1 тонна солярка, 2 тонна бензин эрэ хаалла. Нэһилиэктэр баһаары умуруоруурга ыытыллыбыт отчуоту кэмигэр түһэрбэттэр, ол түмүгэр уот умуруоруутугар сылдьыбыт сорох дьон хамнастарын кыайан ылбаттар.

ХХХ

Быйыл өрүскэ уу намыһаҕа ЖКХ өрөмүннүүр үлэтигэр эмиэ харгыстары үөскэттэ. Ол курдук Осетровоттан кэлиэхтээх турбалар, өрөмүөҥнэ туттуллар матырыйааллар кыайан тиэллибэттэр. Онон ититэр ситим өрөмүөнүн тэтимэ бытаарда. Бу күннэргэ 159 см. диаметрдаах 11 тонна турба кэллэ. Улууска 96 котельнай баарыттан 70-чата өрөмүөннэнэн кыһыҥҥы сезоҥҥа бэлэмнэннилэр. Көбөкөҥнөө сайыҥҥы уу проводун тардыы түмүктэнэ илик.

ХХХ

Кураан күннэр тураннар 13372 тонна от кэбиһилиннэ. Ити графикка ырааҕынан тиийбэт. 15006 тонна үүт туттарылыынна. Намнааҕы үүт астыыр киин завод алдьанан бу күннэргэ улуус киинин олохтоохторо үүттэрин кыайан туттарбаттар. Быйыл бурдукка 1 гектартан ортотунан 7-8 центнер үүнүүнү ылыахпытын сөп. Дьэҥимиэн атырдьах ыйын 10 күнүттэн хомуллуохтаах. Эрдэтээҥи хаппыыста хомуура саҕаланна. Чурапчы улууһун 4 нэһилиэгиттэн кэлэн 1400 тонна оту атыылыырга дуогабар оҥоһулунна. Уус-Алдан, Мэҥэ-Хаҥалас, Горнай улуустарын нэһилиэктэрэ биһигиттэн оту атыылаһыахтаахтар. Быйыл сайын барыта 3000 тонна от атын улуустарга атыыланыахтаах. Улууска сылгы иитиитэ сайдар кыахтаах. Таастааххa билигин 140 сылгы баар. Манна сылгыны иитиигэ племенной киин тэриллиэхтээх, анаан база оҥоһуллуохтаах. Уус-Алдан улууһугар СР правительствотын мунньаҕа ыытылынна. Онно тыа сирин сайыннарыыга президент программатын олохтоох киллэрии, кооперациялааһын, иһэр уу боппуруостара көрүлүннүлэр.

ХХХ

Муниципальнай тэриллии баһылыга Д.П. Корякин өрөмүөн үлэтин, улуус киинин, бөһүөлэктэр тас көстүүлэрин тупсарыыга үлэни түргэтэтэргэ, баанньыктары үлэлэтэргэ, уулуссалары сырдатарга сорудах биэрдэ.

ХХХ

Ыччат, дьиэ кэргэн политикатыгар, үөрэх управлениеларын, дьиэ кэргэҥҥэ социальнай көмөҥ оҥорор киин бэрэстэбиитэллэрэ, саастарын ситэ илик оҕолор дьыалаларыгар комиссия эппиэттиир секретара, ИДьУО-тан ПДН сотрудника социальнай объектарга сырыыттылар. Граф Биэрэгинээҕи культура киинин, профессиональнай лицейи көрдүлэр.

Бэлиэтэннэ В. СЫРОМЯТНИКОВ

Сайын биллибэккэ ааста

Бэҥис чиэппэр

ВОЛОНТЕРДАР — КӨҤҮЛ ҮЛЭ ДЬОНО

Атырдьах ыйын 6 күнүгэр Нам селотун культура уонна сынньалаҥ пааркатыгар Нам улууһун волонтердарын сүлүөттэрэ буолан ааста. Бу сүлүөккэ уопсайа 7 нэһилиэктэн 86 волонтер кыттыыны ылла. Кырдьык даҕаны, кэнники кэмҥэ волонтерскай хамсааһын биллэрдик сэргэхсийдэ, бэйэ баҕа өттүнэн уулуссалар ырааһырааллыгар, тупсаҕай көстүүлээх буолаллыгар үлэлиир оҕолор ахсааннара биллэрдик элбэтэ. Туоһулуур сыыппаралары көрөр буоллахха, быйылгы дьылга 3000 оҕо сайыҥҥы сынньалаҥынан уонна дьарыктаах буолуунан хаа ччыллыбыт буоллахтарына, онтон 400 оҕото — волонтердар.

Ити курдук, Нам селотун килбэйэр киинигэр мустубут Нам улууһун волонтердара дьүөрэлээн хаамтылар (парадтааттылар), бэйэлэрин көрдөрдүлэр уонна атыттары көрдүлэр. Ол кэнниттэн «Нам улууһа» МТ баһылыгын солбуйаа ччы Кокарева М.Д. сүлүөккэ көхтөөх кыттыыны ылбыт «Эҕэрдэ» агитационнай бригиэдэ оҕолоругар, салайаа чыгыгар Неустроева С.Н. улуус дьаһалтатын аатыттан махтал сурук туттарда. Бу бригиэдэ улуус нэһилиэктэрин лааҕырдарын кэрийэ сылдьан үчүгэй бэйэлээх ырыалаах-тойуктаах, үҥкүүлээх-битиилээх кэнсиэрдэри, биэчэрдэри ыытыыта кэрэхсэбиллээх. Ону таһынан эҕэрдэ тыллары дьиэ кэргэн уонна ыччат политикатыгар управление начальнига Атласова У.П., улуустааҕы үөрэх управлениетын опекаҕа уонна попечительствоҕа инспектора Баишева Ф.Г., дьарыктаах буолуу киинин директора Попов В.И., эдэр ыччат политикатыгар сүрүннүүр специалист Кутуков В.В., Нам селотун ыччатын лидерэ Корякин Н.Н. эттилэр, оҕолорго махтал суруктары туттартаатылар. Ол курдук олус үчүгэй таҥастаах-саптаах, бэлэмнээх Модут нэһилиэгин «Бригантина» волонтерскай бригиэдэтэ кэлбит. Салайаа ччылара Сандулина Е.И. эдэр ыччат политикатыгар министерствота ыыппыт граннар конкурстарыгар бырайыак суруйан 40 тыһыынча харчы ылбыт.

Бу күн үлэһит оҕолор ыллаантуойан, үҥкүүлээн, көрүлээн, үөрэнкөтөн сынньаннылар даҕаны! Ол курдук бастаан «Эҕэрдэ» агитационнай бригиэдэ, волонтердар бэйэлэрэ күүстэринэн кэнсиэр көрдөрдүлэр. Онтон көрдөөх стартарга, канат тардыһыыларыгар о.да. быыра быһыйдар, мүлдьү бөҕөстөр күөн көрсүһэр көрдөөх күрэхтэрэ буолан аастылар. Ону таһынан бэйэни билиһиннэриигэ (визитка), этэрээт үлэтин билиһиннэрэр хаһыат күрэхтэрэ буоллулар. Бу үтүөкэн бэйэлээх тэрээһин дискотеканан түмүктэннэ.

Д.ОСИПОВ

Бииргэ — дьэ, бу күүс!

Оттоохун-2003

ХОННОХТОРО АҺЫЛЫННА

ХХХ

Аппааны бөһүөлэгэр тэриллибит МТС «Кыһа» баһынай хаһаайыстыбатын 4 киһилээх механизированнай оттуурзвенота от ыйын ортотуттан Ойоҕос арыыга сүөһү дорохой аһылыгын бэлэмниир. Звено тутаах үлэһитэ Афанасий Петров **(2 хаартыска).** Кини оту мунньар, рулоннуур. Звеноҕа Семен, Владимир Сивцевтэр, Иван Петров үлэлииллэр. От ыйын ортотугар 25 гектардаах ходуһаны оҕустардылар. Биирдиилэрэ 300 кг ыйаахыннаах 120 рулону бэлэмнээтилэр. Уолаттар салгыы Тирэхтээххэ 20 гектардаах ходуһаларыгар оттуохтара.

ХХХ

Петр Овчинников 5 ынахтаах, уопсайа 13 сүөһүлээх. Кини ааспыт күннэргэ убайынаан Иннокентийдыын Ойоҕос арыыга 3 гектардаах ходуһаларын охсуутун бүтэрэн, мустара сылдьаллар. Хоһуун отчуттар 12 тонна оту кэбистилэр. Быраатты ылар аны Үөдэйгэ оттуу бараргa бэлэмнэнэллэр. **(3 хаартыска)**

В. ВАСИЛЬЕВ

Улуус нэһилиэктэриттэн биир бөдөҥнөрө, Хатыҥ Арыы нэһилиэгэ сайыҥҥы күөххэ 3900 тонна оту күрүөлүүр сорудахтаах. Атырдьах ыйын саҥатыгар 678 тонна сүөһү аһылыга чөмчөтүлүннэ. Ити кэмҥэ 1287 гектардаах ходуһа охсулунна. Күөх уйгу күрэҕэр оҕолуун-уруулун 1500 киһи кыттар. 29 МТЗ, 18 Т-25, 12 Т-16, 29 «Синтай» трактордар от үлэтигэр таҕыстылар. Кытыл уонна Көтөрдөөх арыы оттонон бүттүлэр. Ойоҕос, Ньиирээйик, Харыйалаах арыылар аҥардара оттоннулар. Илин эҥэр улуустар кураанааннар быйыл сайын от үүнүүтэ мөлтөх буолла. Чурапчы нэһилиэктэрэ Аппааныга кэлэн оту атыылаһыыга дуогабар түһэристилэр.

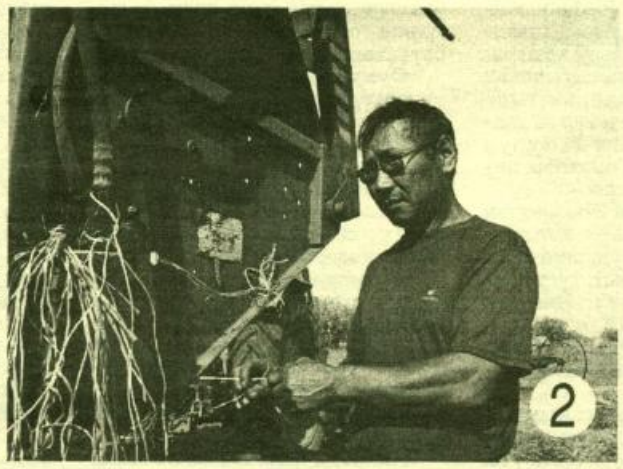

«Улуу Кыайыы 60 сылыгар» конкурска

1942 сыллаахха сэрии өрөгөйдөөн турар кэмэ. Киирии аҕам быраата Лукачевскай Михаил Васильевич 1941 сыллаах маҥнайгы хомуурга фроҥҥа барбыта, сураҕа суох сүппүтэ. Бу 1942 сыл 1 Өспөх «Кыһыл сардаҥа» колхозка сэриттэн итэҕэйэ суох ыныры кыстык ааспыта.

САНААТАХПЫНА ХАРАҐЫМ УУТУНАН СУУНАБЫН

Оскуолаҕа колхознай уонна государственнай интернат диэн баара. Күһүн колхознайыгар олорбутум. Биир курууска бурдугунан биэс киилэлээх чугуун көҥүйэҕэ хааһы оҥороллоро, чырылас сэлиэй буолан тахсара, оннук күҥҥэ иккитэ күөстэнэрбит. Сутаабыт колхоз ону да кыайан хааччыйбакка интернаппыт сабыллыбыта. Дьүдэйэн быт ыспыта, оҕолор хоргуйан өлбүттэрэ, колхозка дьонноругар төннүбүттэрэ. Икки ударник оҕону государственнай интернакка көнөрбүттэрэ. Онтон биирдэстэрэ мин этим.

От тиэйэн иһэн, саах күрдьэ туран хоргуйан өлбүттэрэ элбээн испиттэрэ. Дьоннор ыксаан атын нэһилиэккэ, атын ороҕуонҥа ыал кэрийэ атах-балай бараллара, олор үгүстэрэ суолта охтон суор аһылыга буолтара. Дохуот, ас суох. Уот кураан, от-бурдук үүммэт. Охтон өлбүт сүөһүнү тыыннаах хаалбыт дьоҥҥо барыларыгар түҥэтэллэрэ, тириитин хас дуоһа баарынан үллэрэн быһаллара. Ханнын сааҕын туома хаалара, ону дьоннор иһиккэ кута-кута илдьэ бараллара. Уот отторго мас суоҕа. Уһун Күөл үрдүгэр былыргы ньалбаҕар балаҕаҥҥа уон ыал буолан олорбуппут. Элбэх киһи хоргуйан өлбүтүн, сабарааннаҥа ойоҕоһугар хаарынан көмөллөрө. Арай Хоборооос Уйбаана диэн оҕонньор сүүрбэччэлээх кыыһа атаҕа дүлүҥ курдук иһэн хоргуйан өлбүтүн, арааһа кыайбакка буолуо, аан таһынааҕы ньалбаҕар сабарааннаҕа бырахпыттара. Ааны аһары кытта сыгынньах уллуҥахтара бу адаарыс гына түһэллэрэ. Кэлин куттанар да дьаабы суоҕа. Кыһыҥҥы уһун өрөбүлүм кэмэ этэ. Үөрэхпэр, интернаппар бардаҕым дии.

Саас. Үөрэх бүттэ. Эһэлээхтэн «Кыһыл сардаҥабар» кэллим. Маҥнайгы кылааһы ударнигынан бүтэрбиппэр аатырбыт, тустууну Саха сиригэр төрүттээбит Николай Николаевич Тарскай от курдук илиим туомун тутан эҕэрдэлэбитин бүтэһикпэр диэри умнубатым буолуо.

Оскуолаҕа киирэр сайыммар Бүөтүр диэн быраатым ис тиибигэр ыалдьан хоонньубар өлбүтэ. Ийэлээх аҕам тыыннарын тэскилэтэн атах-балай барбыттар. Икки быраатым дьааһыла туомугар кыстаабыттара. Хоргуйбут үлэһиттэр, тыын-тыыҥҥа харбас, оҕо аһыттан сиэнэр буоллахтара дии.

«Улахан быраакка Борокуопайы бэҕэһээ көмнүбүт» дэстилэр. Тулаайах аатыраммын ол күн быраатым оннугар дьааһылаҕа ылылынным. Кыра быраатым Ньукулай дьардьама курдук сытар эбит. Уҥуох сирэйэ кып-кыһыл гына ыгылыйбыт, түлүкэчийэрэ буолаахтыа, миигин көрөн «ийээ», сороҕор «аҕаа» диир. Абарбытым иһин туох истиэй, хайыыр да кыах суох. Хараҕым уутунан суунан хоонньостубут, уҥуоҕа сып-сылаас этэ, сарсыарданан нуктаатаҕым буолуо. Дьахтар саҥата «тур, куһаҕан буолбут» диэтэ. Элбэх өлүүнү көрсөн буолуо, улахаҥҥа уурбат курдук тимир-тамыр кэпсэтэллэрэ.

Оскуолаҕа хойутаан киирэн уончалаах уол этим. Мыкыыһалар диэн тоҕус турбут оҕолоох оҕонньор эстэн дьиэтигэр кыһын ортотуттан өлбүт дьону муспуттар, саас оҕуһунан тиэйэн аҥхайта уопсай көмпүттэрэ үһү. Урут олоро сылдьыбыт дьиэм этэ, киирэ сылдьыбытым хотуул курдук өлбүт дьон таҥастара ыһылла сытара. Ол кыһын бу колхозка 52 киһи өлбүт. Хаһан да, ханна да дьон олоҕо тойонтон тутулуктаах. Элбэх дьонтон истибитим, председателлэр дьону өрүһүйээри сиэмэ ичигэстэтэн, бултатан, сүөһүнүсылгыны быраахтатан, маска атыллыбыт оҥорон аната, хараанныы сатыыллара, онтуларын тыллаһан хаайыыга бараллара, ону да кэрэйбэттэрэ.

Оттон бу колхозка сиэмэ ичигэстэппэккэ, сүөһүнү туттубакка кыраҕа да хаайыыга ыытан актыыбырыы бөҕө этэ. Бөҕө тыыл баар буолан фашиһы кыайбыппыт, тыыл диэн дьон, халымаргы тойоттор дьону харыстаабатахтара.

Сукулаан. Балалаайканан үҥкүүлүүр этилэр. Ачаа диэн балалаайкаһыппыт биирдэ кыыһыран балалаайкатын тосту оҕуста. Таах хаалыа эбит, председатель түбэһэ тэлэкэчийэн киирэн «алдьархайы» оҥорбут киһини дьыалаларан үс сылга хаайыыга ыытта-рбыта, ол эдэр барахсан төннүбэтэҕэ.

Чуумпу, сылаас, чаҕыл күн. Сукулаан аана аһаҕас турара, туох эрэ кумааҕы көстөр, үөрэхтээҕимсийбитэ буолан аҕаары буоллаҕа буолуо, чугаһаан кэллим. Эр дьоннор кэпсэтэр саҥалара дуораһыйан иһиллэр, арааһа тойоттор буолуо диэн сэрэйдим.

Киирэри кытта быыкаа саала туомун ортотугар хатырыктаах титирик маска өйөммүт, баттаҕа моҕотой эриэнин курдук күччүччү кырыллыбыт, саннытан сиэҕэ суох чараас ырбаахыта ол титирик тайахха ыйаммыт курдук халбыйан көстөр. Сип-синньигэс уҥуох сотолоругар тэҥнээтэххэ этэ суох уҥуохтара хайыһар курдук уһуннар.

Иҥиттэн саҥа тахсыбат, саҥа дуораанын диэки илиитин көтөҕүөх курдук гынар да төттөрү түһэр. Өйдөөн истибитим «аста-аста» диэхтиир эбит. Өндөйөн иһэн түһэр илиитин уҥуоргу түннүккэ сыдьаайан көрбүтүм, илиитин утахтарын, ыгыстарын нөҥүө түннүк араамагар Ньамчаахыннар соҕотох уоллара хайа эрэ нэһилиэктэн кыыс аҕалбыт диэбиттэрэ. Көбүс көнө, синньигэс биллэрэ, сөбүгэр халыҥ самыылаах, толору түөстээх, уһун ыас хара суһуоҕун кэтэҕэр эринэн кырабыайканан туттарбыта кэрэ кыыһы өссө кэрэтитэн көрдөрөр. Хап-харанан көрбүт харахтарын атахтаһа сытар хара хаастара өссө тырымнатан биэрэллэрэ. Ачаа балалаайкатыгар бу саалаҕа вальстаан суон бөтөҕөтө мөлберүйэ устара. Ол бэйэтэ биир кыһын иһигэр бу айылаах буолан турдаҕа. Дьоно эстибиттэрин истибитим. Оҕолоноохтоотоҕо буолуо, эгэ ол тыыннаах буолуо дуо?! Ол түүн сарсыардатыгар иччитэх дьиэтин кирилиэнигэр уҥа илиитин тоһуйбут курдук уунан умса түһэн, ырбаахыта кураанах куулу бырахпыт курдук өлө сытарын булбуттара. Уон тоҕус саһыгар умса түспүт кэрэ да оҕо этэ, өлүөн төһөлөөх баҕарбатаҕа буолуой?!..

Соҕотох хаалан бэйэбин бэйэм быһааран дьааһылаттан күрээбитим. Өнөр Эбэтэ диэн күөлгэ ый аҥара балыктаан аһаан, оҥхойго хатырыгынан саптан утуйан кыыл сырыттахпына дьон булан сайыатан иккис кыһыммар Эһэлээххэ иккис кылааска үөрэнэ киирбитим.

Биһиги, сэрии оҕолоро, оҕо саа-ны билбэккэ, үөрэхтэн матан, доруобуйабыт айгыраан, байыастар курдук аҕыйаан эрэбит, кыра да буоллар быстыбакка куруук бэриллэр көмөҥү эрэйэбит.

И. БУБЯКИН-ЧӨҢӨЧӨК

Уҥуох сирэйэ кып-кыһыл гына ыгылыйбыт, түлүкэчийэрэ буолаахтыа, миигин көрөн «ийээ», сороҕор «аҕаа» диир.

Доруобуйа баар - күүндү баай

ЫАРЫЫНЫ ЭМТЭЭБИТТЭЭҐЭР СЭРЭППИТ ОРДУК

Сайын өҥүрүк куйаас туран дьон-сэргэ кылгас сайыммыт үтүөтүнэн туһанан хаалаары дуоһуйа сөтүөлүүр, бэйэ олордуу оҕуруот аһын, атыылаһан да тото сиир, фруктаны амсайар, сир астыыр. Бу киһиэхэ барыта үчүгэй, туһалаах эрээри, быраастар сайын аайы араас ис ыарыыта, ордук оҕолор ортолоругар, о.д.а. сыстыганнаах ыарыы элбиирин бэлиэтиилэр. Ону таһынан сайын үүтү туттарыы саамай көхтөөх кэмэ буолан санитарнай ирдэбил эбии күүһүрэр. Онон самаан сайыммытыгар ыарыы ыалпаспатын туһугар хайдах быһыылаахтык харыстанарбытын улуустааҕы киин балыыһа инфекционнай отделениетын уонна профилактическай отделын сэбиэдиссэйэ В. Г. Петрова кэпсээтэ.

— Варвара Гаврильевна, сайыҥҥы кэмҥэ ханнык ыарыылартан, хайдах сэрэниэхтээхпитий?

— Сайын үксүн ис ыарыыларын (острые желудочно-кишечные заболевания) кутталлара улаатар. Ыарыы биричиинэтинэн сууйуллубатах оҕуруот астара, фрукталар, өр сыган, сыыһа харайыллан буортуйбут продукталар, сиикэй уу буолаллар. Сайыҥҥы кэмҥэ ас түргэнник буортуйар, онон тымныыга (+3, +4 кыраадыстан үрдүгэ суох) уурулуохтаах. Ол эрэн түргэнник буортуйар астар холодильникка даҕаны тураллара болдьохтоох: эриллибит эт - 6 чаас, эт, балык котлета - 12 чаас, эт - 18 чаас, варенай халбаһы - 72 чаас, буспут балык - 36 чаас, оҕуруот аһыттан салат, винегрет, ону сэргэ дыраһаанка - 12 чаас, үүт астар - 24 чаас, үүт - 20 чаас. Итинтэн өр туруо суохтаахтар. Бары билэбит, ис ыарыыларын сэрэтиигэ тус бэйэни көрүнүү, ыраастык туттуу, гигиена улахан суолталаах, ол курдук сууйуллубатах фрукталартан, оҕуруот астарыттан, ону сэргэ кирдээх илиттэн элбэх ыарыыга хаптарыахха сөп. Сахсырҕа аска олороро эмиэ кутталлаах. Кинилэр дизентерия, брюшной тиф, холера курдук о.д.а. ыарыылары тарҕатааччылар. Өрүскэ куорат кирдээх уута сөҥөр буолан, сөтүөлүүр ууттан эмиэ сэрэхтээх буолуохха наада. 2002 с. Алдан ороҕуонугар Аллараа Кураанаахха тахсыбыт брюшной тиф түбэлтэтин истибиккит буолуо, онно ол кутталлаах ыарыыны соҕуруу дойдуттан кэлбит киһи аҕалбыта канализация нөҥүө тарҕана сыспыта. Билигин даҕаны, биһиэхэ да брюшной тифтэн сэрэхтээх буолуохха наада.

Бактерияларынан сутуллубут продукталары сиэн, ууну иһэн ыарыйдахха, бастаан утаа хотуолааһын, ис ыалдьыыта, понос, уопсай мөлтөөһүн, төбө ыарыыта бэлиэтэнэр, ардыгар сүрэх үлэтэ кэһиллиэн уонна өйүн сүтэриэххин сөп. Ыарыһаҕы маҥнайгыттан бырааска көрдөрөр эбэтэр чугастааҕы бальыыһаҕа түргэнник илдьэн суһал көмөҥү оҥорор булгуччулаах. Ханнык да түбэлтэҕэ бэйэни эмтэниинэн дьарыктаныман, ол ыараһыхха уонна тулалыыр дьонугар улахан буортуну аҕалыан сөп.

Төрөппүттэр истиилэригэр этэбин: ис ыарыыларыгар ордук кыра 3 саастарыгар диэри оҕолор сутуллаллар, ордук биир саастарын туола илик кыһыл оҕолорго кутталлаах, тоҕо диэтэргит кинилэр кыра буоланнар түргэнник сыыстараллар, ыарахан туруктаналлар, обезвоживаниеҕа тиийэ, онон оҕо кыратык сыптарыйда да, тута көрдөрөн эмтэтиэххэ наада.

— Ыарыыны эмтээбиттээҕэр эрдэттэн сэрэппит ордук дииллэр. Сыстыганнаах ыарыылары сэрэтиигэ кэлин туох үлэни ыыттыгыт?

— Ыарыыны сэрэтиигэ саамай кэдьүүстээх миэрэнэн вакцинация буолар. Былырыын 2002 с. улуус поликлиникатыгар төлөбүрдээх вакцинопрофилактика кабинетын арыйдыбыт. Манна сүнньүнэн «В» гепатит утары прививка лыыбыт. Гепатиты утары үлэ биһиги улууска 2001 сылтан киэҥник ыытылларыгар. Ол сылга улуус дьаһалтатын иһинэн тэриллибит координационнай сэбиэт мунньаҕа ыытыллан ЦГСЭН кылаабынай бырааха В. С. Хохолова уонна оччотооҕу улуус баһылыгын солбуйаччы Н. Х. Горохов көҕүлээһиннэринэн гепатиты утары үлэни күүһүрдэргэ быһаарыы ылыныллыбыта. Ол түмүгэр 2002 с. спонсор булан Нь. С. Тимофеев көмөтүнэн 13-17 саастаах 900-тэн тахса оҕоҕо босхо вакцинация оҥоһуллубута. Ону таһынан доруобуйа харыстабылын министерствота үбүлээн 1999 сылтан ыла саҥа төрөөбүт оҕолор 100% хабыллан гепатиты утары роддомҥа босхо прививкаланаллар. Уопсайа улуус үрдүнэн баар 9 тыһыынчаттан тахса оҕоттон 41,5%-на бу дьаһаллары ылыныы түмүгэр 3 төгүл прививкаланна. Гепатиты утары биир кэмнээх вакцинация 3-тэ бэриллэрин бэлиэтиэххэ наада. Оттон ревакцинация, ол аата хаттаан прививкалааһын 10 сыл буолан баран оҥоһуллар.

Быйыл эмиэ саҥа муниципальнай тэриллии дьаһалтатыгар улуус баһылыгын солбуйааччы М. Д. Кокарева уонна В. С. Хохолова улахан мунньах тэрийэн ыыттылар. Ол түмүгүнэн салгыы вакцинацияны ыытарга үп көрүлүннэ, бу улуустааҕы вакцинопрофилактика кабинета көхтөөхтүк үлэлииригэр улахан көмө, тирэх буолла. Онон балыыһа аатыттан муниципальнай тэриллии дьаһалтатыгар махталбытын тиэрдэбин.

18-тарыттан аҕа саастаах дьоҥҥо эмиэ вакцинация оҥоһуллар. Баҕалаахтар, сэрэхтээхтэр улуус поликлиникатыгар төлөбүрдээх вакцинопрофилактика кабинетыгар кэлэн прививкалатыахтарын сөп. Билигин «В» гепатит 1 вакцинатын сыаната 200-тэн тахса солк., 3-тэ толору прививкаланарга - 700-чэкэ солк. Вакцина сыаната үрдүү турар, онон эрдэ кэлэн прививкаланаргыт ордук.

Бу кабинекка сыстыганнаах ис ыарыыларын утары төлөбүрдээх вакцинацияны эмиэ оҥоробут. Үүт туттараччылар, ас-үөл үлэһиттэрэ дизентерияттан прививкаланаллара ирдэнэр. Оттон брюшной тифтэн прививка кутталлаах ситуациялаах тас дойдулартан, холобура, Орто Азияттан кэлии дьоҥҥо булгуччу оҥоһуллуохтаах, эмиэ төлөбүрдээх.

— Вируснай гепатит туох кутталлаҕый, киһиэхэ хайдах сыстарый?

— Гепатит - быар ыарыыта. «В» гепатит хаан нөҥүө сыстар диэн эрээри, дьиҥинэн киһи туохбаар биологическай убаҕастарыгар тарҕанар - харах уутугар, силгэ, көлөһүҥнэ, спермаҕа, оттон саамай улахан концентрацията, кырдьык, киһи хааныгар буолар. Онон этиллибит убаҕастар барыларын нөҥүө бэриллиэн сөп. Гепатитынан ыалдьыбат туһугар тус гигиена быраабылаларын тутуһуохха наада. Биир кыптыыйынан, иннэнэн, тарааҕынан, сотторунан, мочалканан о.д.а. атын дьон туттубут тэриллэринэн уопсай туттар кутталлаах. Парикмахерскайга биир тараах, бритва туттуллар буолан ордук кутталлаах. Араас эмчиттэр иннэнэн, түөҥүнэн эмтиилэригэр эмиэ сэрэхтээх буолуохха наада. Онон вакцинацияланнахха эрэ гепатит сыстарыгтан эрэх-турах сананыахха сөп.

Гепатит саҥа ыарыы диэххэ син, 1970-с сыллартан учуонайдар кинини үөрэтиини саҕалаабыттара. Билигин гепатит хас да вируһа, көрүнэ биллэр - «А», «В», «С», «Д», «G», «Ti-Ti-Vi», «Е». Итилэртэн «А» гепатит эрэ үчүгэйдик эмтэниллэр, уоннааҕылара олус уустук эмтэниилээхтэр, 60%-нара хроническай формаҕа кубулуйар. Улаханнык биллибэккэ, киһини саһардыбакка хронизацияҕа тиэрдэр, ордук оҕолорго. Онон бастакы сорукпутунан оҕолору бу ыарахан, ыарыыттан харыстаахын буолар.

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр)

Саха Республикатыгар Москва к. күннэрин ПРОГРАММАТЫТТАН

12.00-12.45 — «Московскай» атыы-эргиэн комплексын уонна Москва к. предприятиеларын, «Московскай» атыы-эргиэн комплексын быыстапка-дьаарбаҥканы үөрүүлээхтик аһыы.

12.00 — ДьГТХА ипподромугар сылдьыы. Республикатаабыат сүүрүүтэ. Красильников уул, 15.

ЫАЛДЬЫППЫТ КИМИЙ?

Композитор Григорий Васильевич Гладков — оҕо биллэр ырыаларын автора, Оҕо национальнай телевизионнай Академиятын академига, Аан дойдутаабы мультипликация фестивалларын лауреата, Ролан Быков аатынан киинэ уонна телевидение сайдыытын фондатын бириэмийэтин лауреата, Д. Сорос гранын фондатын бас билээччи. Өр сылларга устаарыгар композитор «Будильник», «Спокойной ночи, малыши!», «Праздник каждый день»,» Улица Сезам» биллиилээх оҕо программаларын кыттыылаабa. Григорий Гладков — «Падал прошлогодний снег», «Про Веру и Анфису», «По щучьему велению» мультфильмнар, маны таһынан уус-уран уонна документальнай киинэлэр уонна Россия 50-тан тахса театрдарын спектаклларын музыкаларын автора.

Бэйэ информ.

ЫАРЫЫНЫ ЭМТЭЭБИТТЭЭҔЭР СЭРЭППИТ ОРДУК

(Бүтүүтэ. Иннин 2-с стр. көр)

Ыам ыйыттан улуустааҕы координационнай совет быһаарыытынан 4-тэн 18-гар диэри саастаах оҕолору 100% вакциналыыр үлэ саҕаланна. Төлөбүрүн төрөппүттэр уйуналлар. Улуус соҕуруу сытар нэһилиэктэригэр уонна Аппааныга, Граф Биэрэгэр мунньахтар ыытыллан нэһилиэнньэ маннык быһаарыы тоҕо ылыллыбытын өйдөөн өйөөтө. Онон бу нэһилиэктэргэ вакцинация саҕаланна. Аны күһүн үөрэх саҕаланыыта хаалбыт нэһилиэктэргэ уонна Нам с. сылдьыахпыт.

Саха сиригэр эпидситуация, ыарыы тарҕаныыта хайдаҕый диэтэххэ, билэргит курдук, республика кылаабынай санитарнай бюрааһын А. П. Протодьяконов бирикээһинэн 2002 сылтан ыла «В» гепатиттан прививката суох оҕолору үрдүк үөрэххэ ылбаттара мээнэҕэ буолбатах. Гепатикка эпидситуация ыараханын туоһулуур. Бу ыарыыттан инбэлиит буоллаллар, киһи олоҕор кутталлаах, онон эрдэттэн сэрэммит ордук.

— Бу саас аан дойдуга эмиэ биир саҥа, киһи олоҕор кутталлаах сыстыганнаах ыарыы суоһура сырытта - атипичнай пневмония. Билигин дьыала хайдаҕый?

— Атипичнай пневмония куттала намтаата диэн аан дойдутаабы доруобуйа харыстабылын тэрилтэтэ биллэрбитэ. Онон бу дьыл от ыйын 3 күнүгэр республика кылаабынай санитарнай бюрааһын уураабa тахсан турар - «Об отмене постановления главного государственного санитарного врача по РС (Я) от 3 апреля 2003 г. №9 «О мерах по предотвращению завоза и распространения на территории РС (Я) заболеваний «атипичной пневмонии»» диэн. Ол эрээри атипичнай пневмониянны утары вакцина айылла илик буолан бу ыарыы куттала бүтэ никтээхтик сүтэрэ ыраах. От ыйын 27 күнүнээҕи туругунан 30 дойдуга уопсайа 8450 атипичнай пневмониянан ыалдьыы түбэлтэтэ бэлиэтиэммит, олортон 810 ыарыһах өлбүт. Саамай элбэх түбэлтэ Кытайга (Гонконгу кытта) бэлиэтэммит - 7083 киһи ыалдьыбыт, 645 киһи өлбүт, Тайваҥҥа - 681 (84), Канадаҕа - 251 (37). Россияҕа атипичнай пневмония 1 түбэлтэтэ Кытайтан чугас Амурскай уобаласка Благовещенскайга буолбута, ыалдьыбыт киһи үгүөрбүтэ. Онон билигин төһө да куттал намтаан Кытайы кытта кыраныысса арыллыбытын иһин Кытайга баран кэлбит дьон СЭС-кэ бэйэлэрэ кэлэн учуокка туруохтаахтар.

Сайыныгар туһанан атипичнай пневмониятa, гриппкэ да ылларбат курдук сэрэтэр миэрэлэри ылынаргытыгар - битэмиинэри хаһаанан, күҥҥэ сыламнаан, сүтүөлээн, салгыҥҥа үлэлээн-хамсаан эккитин-хаанҥытын чэбдигирдэн хааларгытыгар ынырабын, барыгытыгар доруобуйаны баҕарабын.

Кэпсэппэ
Л. НОВГОРОДОВА

Киһи-киһиэхэ

КИҺИЛИИ СЫҺЫАН ТУТАХСЫЙБАТ ЭБИТ

Быйыл от ыйын 22 күнүгэр 4 ньирэйбит бэйдиэ бараннар муучу бөҕөтүгэр түстүбүт. Ыксаммыт олохтоох телестудиянан уонна «Эҥсиэли» хаһыатынан биллэрии оҥордубут. Соһуйуохпут иннигэр тута кэриэтэ телефоммут тырылыы түстэ. Биһиги сүүкпүтүн ханна көрбүттэр чопчу этэн биэрдилэр. Баран көрбүппүт атын ньирэйдэр буолан биэрдилэр. Ити курдук субу-субу тыллабыр киирэн истэ. Кэмниэ кэнэҕэс Екатерина Максимовна Охлопкова этэн биэриитинэн дьэ буллубут. Онон киниэхэ улахан баһыыбабытын тиэрдэбит.

Биһиги кыһалҕабытыгар эдэр ыччат, оҕо өттө эмиэ кыһаммыттарыттан сүргэбит сүрдээҕин көтөҕүлүннэ. Сахалыы сиэр-майы, киһилии кыһамныы билигин да тутахсыйа илигиттэн үөрдүбүт. Ырыынак үйэтэ киириэҕиттэн дьон-сэргэ сигилитэ буорту буоллаҕа диэн быһа быраҕан сыанабыл оҥорор этибит. Онтукпут адьас атын буолан соһутта. Ньирэйдэрбит көстүбүттэрин да кэнниттэн телефонунан этээччи, сураһааччы даҕаны бааллара. Онон билигин да киһилии майгыбытынан тутахсыйа илик эбиппит диэн бөҕөх санааланныбыт уонна көмөлөспүт бары дьоҥҥо махталбытын тиэрдэбит. Кэнэҕэски да өттүгэр дьон кыһалҕатын туһугар кыһамныыгыт уҕараабатын диэн алгыы хаалабыт.

Махталы кыптта
Зинаида ИВАНОВА, Нам

Саха сирин норуоттарын III-с спортивнай оонньуулара

ХААНДЫГА — ЧӨЛ ОЛОХ ТҮҺҮЛГЭТЭ

Бастакы оонньуулар 1996 сыллаахха Уус-Алдан улууһун киинигэр Бороҕоҥҥо ыытыллыбыттара. Ити кэнниттэн 4 сыл буолан баран 2000 с. бэс ыйын 28 — от ыйын 2 күннэригэр Покровскай куоракка тэриллибит II-с оонньуларга 39 хамаандаттан 2000 спортсмен спорт 10 көрүнэр күрэс былдьаспыттара. Түмүккэ Дьокуускай куорат хамаандата бастаан, Саха сирин норуоттарын спортивнай оонньуларын икки төгүллээх кыайыылаабынан буолбута. Иккиһи СГУ, үсүһү Чурапчы улууһун хамаандалара ылбыттара. Хотугу улуустарга Өймөкөөн, Верхоянскай, Өлөөн хамаандалара кыайыылаахтарынан тахсыбыттара. Чэпчэки атлетикаҕа Арина Кочкина, Василий Ильин (СГУ), Федор Жирков (Дьокуускай к.), Мэҥэ-Хаҥалас хамаандаттан кыттыбыт, Нам с. олохтооҕо Татьяна Жиркова, национальнай ыстаныыларга Виталий Васильев (Ньурба), Сергей Кривошапкин, мас тардыһыытыгар Евгений Сивцев (СГУ), хапсаҕайга Константин Пахомов (Амма) аатырбыттара, наартаны үрдүнэн ойууга Василий Туприн (Анаабыр) 400-тэ ойон уолаттарга республика ре-

кордун олохтообута.

Саха сирин спортивнай оонньуулара баай ис хоһоонноохтор. 1932с. Саха сирин бүттүүнүн спартакиадата аан бастаан ыытыллыбыта. Онтон 1935 с. II-с, 1937 с. III-с спартакиадалар далаһыннаахтык тэриллэннэр, республикаҕа физическай культура уонна спорт сайдыыларыгар физкультурнай-спортивнай хамсааһын тэнийиитигэр олук уурбуттара.

IV-с спартакиада сэрии кэнниттэн 1945 с. Улуу Кыайыы чиэһигэр ыытыллыбыта. Ол кэнниттэн Саха сирин норуоттарын спартакиадаларын программата саҥардыллан, тупсарыллан 1956 с. Саха сирин норуоттарын I-кы спартакиадата диэн тэриллибитэ. Итинтэн салгыы 1986 сылга диэри 10 спартакиада ыытыллыбыта. Ити сылларга Саха сиригэр физическэй культура уонна спорт мунутаан сайдыбыта.

Спартакиадалары таһынан 1968 с. Баһылай Манчаары бириинигэр спартакиадаларыгар 1997 сылга диэри, барыта 16 төгүл күрэхтэһиилэр былаахтара күөрэччи көтөҕуллубуттэрэ.

1996 с. «Азия оҕолоро» норуоттар икки ардыларынаабы I-кы спортивнай оонньуларга 38 хамаандаттан 1178 спортсмен, 500 судьуйа, 164 тренер, 159 хамаанда салайааччылара кыттыбыттара.

2003 сыл Хаандыгаҕа ыытыллар Саха сирин норуоттарын III-с спортивнай оонньуларыгар 40-ча хамаандаттан 1000-тан тахса чулуу спортсменнар кыгта кэлбиттэрин туһунан иһитиннэрдилэр. Оонньуларга аан бастаан Муома улууһун 21 киһилээх коллектива кэллэ. Спортсменнары аһатыыга кыттар повардар ортолоругар Нам улууһуттан 14 киһи тиийдэ.

Атырдьах ыйын 5 күнүгэр волейболга, мини-футболга барыллаһын күрэхтэһиилэр буоллулар. Волейболга эр дьоҥҥо 16 хамаанда 4 бөлөҕүнэн хайдан күрэхтэһиини саҕалаатылар. Бастакы бөлөххө Мирнэйдэр, иккискэ Дьокуускай куорат, үһүскэ Алдан, төрдүскэ Мэҥэ-Хаҥалас хамаандалара хотторуута суох күрэхтэһиини саҕалаатылар. Икки спорт маастардаах уонна хас да маастарга кандидатттаах Алдан хамаандата ордук бэлэмнээҕэ көстөр. Мини-футболга 3 бөлөҕүнэн күрэхтэһиилэр саҕаланнылар. Бастакыта Дьокуускай, Кэбээйи, иккискэ Мирнэй, үһүскэ Мэҥэ-Хаҥалас уонна СГУ хамаандалара хотторуута суох иһэллэр.

В.СЫРОМЯТНИКОВ

МАЙМАҔАҔА СИРДЭЭХТЭР БОЛҔОМТОЛОРУГАР!

Маймаҕа тэриллиитигэр сири туһанааччыларга анаан мунньах уураабынан ыйыллыбыт болдьоххо сири туһанарга үөскэтэр докумуона суох гражданнар билиһиннэрбэтэхтэринэн сири туһанарга быраабы чуолкайдааһын салгыы ыытыллар. Мунньахха талыллыбыт комиссия үлэтин салгыыр. Миэстэтигэр сири туһанааччылар ханнык документаннарга олоҕуран оттуулларын, туһаналларын бэрэбиэркэлиир. Бэрэбиэркэ түмүгүнэн сири докумуона суох туһанааччыларга көҥүлэ суох оттооһун туһунан акталар оҥоһуллуохтара. Онон бэриллибит болдьоххо документаннарын көрдөрбөтөхтөр документаннаргытын илдьэ сылдьаргытыгар сүбэлиибит.

«Маймаҕа» муниципальнай тэриллии дьаһалтата

ИҺИРЭХ ТЫЛЛАР

Ытыктабыллаах коллегабытын Саха Республикатын үөрэҕириитин үтүөлээх үлэһитин, Российскай Федерация үөрэҕириитин туйгунун, Нам улууһун үөрэҕириитин управлениетын методист-инспекторын **ЧЕРНОГРАДСКАЯ Людмила Павловнаны** 60 сааскын туолбут үбүлүөйүгүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит!

Өр сылларга оскуолаҕа киириэн иннинээҕи саастаах оҕолору иитиигэ-үөрэтиигэ бэриниилээх уонна сыралаах үгүс өрүттээх үлэҕинэн биһиэхэ үтүө холобур буолаҕын. Эн улууска үөрэҕирии биһигэ сайдыытыгар киллэрбит сэмэй кылааккын үрдүктүк сыаналыыбыт уонна киэн туттабыт.

Баҕарабыт инникитин өссө таһаарыылаах үлэни, чэгиэнчэбдик доруобуйаны, дьиэ кэргэҥнэр дьолу-соргуну, сир үрдүгэр баар барыы үчүгэйи, кэрэни, сырдыгы!

Улуустааҕы үөрэх управлениета
Улуустааҕы профсоюз комитета

Убаастыыр дьүөгэбитин **Людмила Павловна ЧЕРНОГРАДСКАЯНЫ** өрөгөйдөөх юбилейгынан итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит! Баҕарабыт доруобуйаны, үөрүү-көтүү аргыстаах уһун олоҕу. Эдэр-үүнэр ыччаттарга өссө да күүһүн баарынан эйэҕэс ийэлии сыһыаннаһан олоҕуҥ тухары муспут уоппуккунан сүбэлии-амалыы сырыт.

Бары үтүөнү кытта дьүөгэлэриҥ Гуурьева Т.А., Винокурова В.Н., Лазарева М.К., Колпашникова Л.И., Оконешникова М.С., Свешникова В.Г.

Күндү эдьиийбитин **Людмила Павловна ЧЕРНОГРАДСКАЯНЫ** 60 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ күҥҥүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит! Эйиэхэ биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныыҥ, бары үтүөҥ иһин махтанабыт. Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэҕэр элбэх ситиһиилэри, оҕолоруҥ, сиэннэриҥ тапталлларынан угуттанан уһун дьоллоох үйэлэнэргэр. Эйигин куруук үтүө, үөрүү эрэ эҥэрдэстин.

Эҕэрдэни кытта амйахтарыҥ Граф Биэрэгиттэн Ивановтар, Намтан, Аппааныттан бары Макаровтар, Елисеевтар

БИЛЛЭРИИЛЭР-РЕКЛАМА

Жителей участка «Нэлэгэр» просим срочно подойти в ПТО ПМК «Намгазстрой» для уточнения адресных данных в связи с наименованием улиц участка «Нэлэгэр» по адресу: ул. Ленина, 24.

Куплю 1-2-комнатную квартиру в панельном доме в с. Нам. Звонить в любое время.

Тел. посредника: 21-938.

Сниму 1-комнатную квартиру в центре, с предоплатой. Гарантирую чистоту и порядок.

Тел.: 27-733 в п. Тюбя.

Продается 2-комнатная ч/б квартира в арболитовом доме. Балкон, сарай, летний водопровод. Расположена поблизости от котельной, теплая, дешево.

Тел. дом.: 22-238.

Суһаллык Т-16 трактор атыыланар. Сыаната кэпсэтии быһыытынан.

Тел.: 21-440 (раб.), 21-455 (дом.).

Продается приватизированная 3-х комнатная квартира с огородом в центре с. Нам, по ул. С. Платонова, 9, кв. 9. Цена договорная.

Продается усадьба на Дадаре с домиком 5х5, со срубом 5х5, с картофельным полем. Газ, водопровод рядом. Цена договорная.

Обращаться по адр. с. Нам, ул. С. Платонова, 9, кв. 9.

Продаю автомобиль УАЗ-31512 1992 г.в. после капремонта. Лодка с мотором «Нептун»., электростанция 1 квт., радиатор ГАЗ-66 (новый). Недорого, торг.

Тел. посредника 21-6-86.

Считать недействительным утерянные: паспорт, аттестат о среднем образовании, военный билет на имя Сметанина Петра Николаевича.

Потерян военный билет НЧ № 2567874 на имя Матаннанова Афанасия Павловича. Нашедших прошу вернуть по этому адресу: с. Нам, ул. Г. Попова, 10.

Хамаҕатта олохтооҕо, үлэ, тыыл ветерана
ЕРЕМЕЕВА
Евдокия Лазаревна
уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн бырааттыгар И.Л. Еремеевка, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Улуустааҕы ветераннар сэбиэттэрэ

Намнаабы киин балыыһа администрацията, профкома, оҕо консультациятын коллектива Игнатьева Вера Семеновнаҕа тапталлаах ийэтэ үлэ, тыыл ветерана
ЕРЕМЕЕВА
Евдокия Лазаревна
уһун, ыарахан ыарыыттан өлбүтүгэр дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Модут нэһилиэгин дьаһалтата Гоголев Ефим Гаврильевичка, кини дьиэ кэргэнигэр таптыыр убайдара Граф Биэрэгин олохтооҕо
ГОГОЛЕВ
Василий Гаврильевич
ыараханнык ыалдьан өлбүтүгэр дириҥ кутурҕанын тиэрдэр.

Ытыктыыр бырааппытыгар, таай убайбытыгар Семен Гаврильевич Колпашниковка, кини оҕолоругар таптыыр уола, бииргэ төрөөбүттэрэ
КОЛПАШНИКОВ
Михаил Семенович
соҥумардык өлбүтүгэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Колпашниковтар, Емельяновтар, Сидоровтар, Яковлевтар.

РЕДАКТОР В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — **21496**; ; бухгалтерия — **21332**; факс — **21332**; **"НАМ" ТРК** — **21632**; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционнай издательскай система — **21141**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Эҥсиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуунуу хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка аккыытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. *Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.*

***"ЭҺСИЭЛИ"* - Нам улууһун хаһыата.**
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

Талылынна уонна таҥылынна "Эҥсиэли" хаһыат редакционнай-издательскай ситимигэр.
Хаһыат Дьокуускайга "Сахаполиграфиздат" НИПК бэчээттэннэ, Орджоникидзе уул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лиис.
Көҥүл сыананан атыыланар
Индекс *— 54889.* Тираһа — 1901
Бэчээккэ илии баттанна —12:00 ч. 8.08. 2003
Сакаабын №-рэ — 96